MAATALOUS

Parsan kanssa on sellaista pulaamista. Onneksi hinta on tänä vuonna pitänyt. **KAALINTUOTTAJA JUKKA LEIRAMO**

MARKKU VUORIKARI

Vehnä oli keskiviikkona täysin vihreää Pedersören Bäckbyssä.

Puinnit etenevät erittäin hitaasti

Sadonkorjuu on kuluneen viikon aikana edennyt varsin verkkaisesti, Vilja-alan yhteistyöryhmän VYR:n asiantuntijaraati kertoo. Raati arvioi, että puinneista oli alkuviikolla tehty 5–10 prosenttia.

Sateiden lisäksi korjuuta hidastaa se, että viljat ja öljykasvit eivät ole vielä tuleentuneet puintikuntoon. Tuleentuminen on lisäksi paikoin epätasaista.

Aamu- ja iltakasteet lyhentävät puinteihin käytettävissä olevaa aikaa. Alueilla, joilla on satanut paljon, haittana on myös peltojen märkyys ja urautuminen.

Etelä-Lapissa, Tervolan korkeudella on jo useana yönä ollut pakkasia.

Viljelykasveista pisimmällä ovat rukiin ja syysvehnän puinnit. Myös aikaista ohraa ja kauraa sekä syysöljykasveja ja murskesäilöttävää viljaa on päästy korjaamaan.

Koska puinteja on tehty vasta vähän, viljan laadusta ei vielä ole kokonaiskuvaa.

Jos sää poutaantuu ja pysyy lämpimänä, puintien edistyminen vauhdittuu viikonvaihteessa ja ensi viikolla selvästi.

VYR:n asiantuntijaraatiin kuuluu muun muassa keskusliikkeiden, viljakaupan ja tuottaja- ja neuvontajärjestöjen edustajia.

SATU LEHTONEN

Koloradonkuoriaista havaittiin vain vähän

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran mukaan koloradonkuoriaisesiintymiä on löydetty tänä vuonna vain neljännes viimevuotisesta.

Kun kuoriaisia, niiden munia tai toukkia löydettiin viime vuonna elokuun loppuun mennessä 38 kohteesta, tänä vuonna havaintoja on tehty 10.

Viimevuotisten löydöksien torjunta on onnistunut hyvin. Vain kahdessa viimevuotisessa kohteessa kuoriaista löydettiin myös tänä vuonna.

Kahdeksan muuta kohdetta ovat sellaisia, että niistä löydetyt kuoriaiset ovat tulleet Suomeen tuulten mukana viime kesänä ja talvehtineet täällä, kertoo jaostopäällikkö **Raija Valtonen** Evirasta.

Leviämisriski on suurin keväällä, kun kuoriutuneet tuholaiset nousevat maasta ja alkavat etsiä otollista ruokapaikkaa. Tähän parveiluaikaan ne ovat alttiita tuulille, joiden mukana ne saattavat kulkeutua Suomeen.

Valtonen ei usko, että uusia kuoriaisesiintymiä enää löytyy. Venäjällä ja Baltiassa kuoriaiset ovat valmistautumassa talveen kaivautumalla maahan.

Perunaa nostettaessa koloradonkuoriaisia voi edelleen löytyä. Siksi kaikkien ammatti- ja kotitarveviljelijöiden on muistettava tarkkailla kasvustoja. Erityisesti kannattaa etsiä aikuisia kuoriaisia.

Kuoriaisia voidaan löytää kasvustosta, nostokoneen käsivalintamatolta tai pellolle jäävistä perunan varsista.

Osa uuden sukupolven aikuisista kuoriaisista on jo kaivautumassa maahan talvehtimaan.

Evira pyytää edelleen ilmoittamaan kuoriaisepäilyistä ja -havainnoista päivystysnumeroon 040 801 4407 kello 9–20 myös viikonloppuisin.

MAIJA ALA-SIURUA

Koloradonkuoriaisen esiintymät vuonna 2011 ja 2012 (30.8. mennessä)

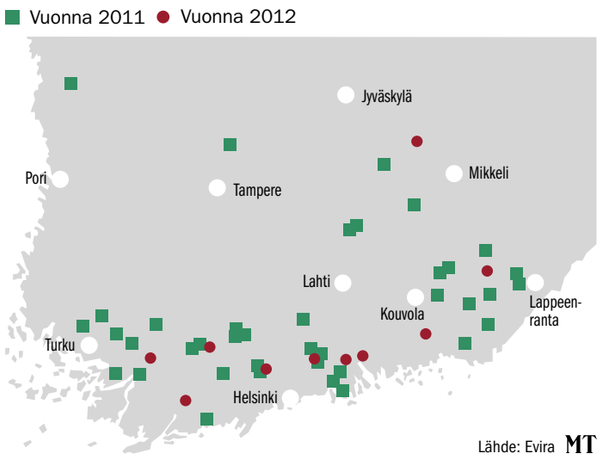

Sateet jättivät kukkakaalipellot rauhaan

Leiramon kaalitilalla Askolassa sadonkorjuu on kiivaimmillaan. Sateista ei tänä kesänä ole ollut liiemmin kiusaa.

ASKOLA (MT)
Rankkasateet eivät tänä kesänä ole sattuneet kohdalle, kertoo kaalintuottaja **Jukka Leiramo** Uudeltamaalta Askolasta.

Keväällä maa oli tavallista märempää, mistä johtuen savimaat kärsivät jonkin verran hapettomuudesta. Tämä on näkynyt pitkin kasvukautta: kerät valmistuvat hyvin epätahtiin.

”Korjuu on sellaista hiihtelyä.”

Alkukesän märkyydestä on ollut myös hyötyä. Kasvustoja ei ole tarvinnut oikeastaan sadettaa ollenkaan, minkä ansiosta öljyä on säästynyt 2 000–3 000 litraa.

Kaalintaimien istuttaminen aloitettiin vappuna ja saatiin päätökseen kesäkuun puolella.

Aikaisemmin istutetut taimet kasvoivat hyvin. Seurauksena oli Leiramon sanoin suma markkinoilla, mikä tiputti hintoja euron tietämiin 20 kilon säkistä.

”Alkuviikosta hinnat ovat piristyneet.”

Leiramon tilalla tuotetaan kaaleja runsaan 20 hehtaarin alalla. Kukkakaalia on 14, parsakaalia 2–3 hehtaaria ja loput keräkaalia.

Kukkakaali on valittu pääkasviksi, koska se on vaikein viljellä ja tuottaa siksi parhaiten. Tänä kesänä kerät ovat jäänet hieman pieniksi, mutta ne ovat tiiviitä.

”Parsan kanssa on sellaista pulaamista. Onneksi hinta on tänä vuonna pitänyt.”

Keräkaalia on Leiramon mukaan helppo viljellä, joten sitä tuotetaan helposti kulutusta enemmän. Ylituotannosta seuraa vääjäämättä tuottajahinnan lasku.

Yhteistyö kaupan kanssa sujuu

Kauppaa on kovin sanoin arvosteltu sanelupolitiikan harjoittamisesta elintarvikemarkkinoilla.

Leiramo ei suorilta astu arvostelijoiden kuoroon. Hänen mukaansa kauppa tekee sen, minkä pystyy.

”Jos tuotteita on liikaa markkinoilla, kauppa sulattaa tulpat laskemalla hintoja.”

Kukkakaalin kerät ovat tänä kesän jääneet hieman pieniksi, mutta vastaavasti ne ovat kovia, kertoo kaalintuottaja Jukka Leiramo.

Tilan tuottamat kaalit toimitetaan itse suoraan Vantaan Hakkilassa sijaitsevaan Keskon tukkuun.

Yhteistyö on toiminut hyvin jo 30 vuotta. Ainakin osaksi se johtuu siitä, että olemme tekemisissä kasvokkain kaupan edustajien kanssa lähes joka päivä, Leiramo arvioi.

Yhteistyön ja sopimusten ansiota on sekin, että kaaleilla on aina ollut toimituspaikka. Vain hinnoista on jouduttu neuvottelemaan.

Myös tuonti keikuttaa hintoja. Ennen EU:ta elettiin suojatuilla markkinoilla, ja pula tuotteista johti hintojen nousuun. Tätä automaattia ei enää ole, vaan markkinoille syntynyt aukko täytetään tuontituotteilla.

Loppujen lopuksi kaikki riippuu siitä, haluaako suomalainen ostaa kotimaista. Leiramosta tuntuu, että vanhempi väki tuntuu arvostavan kotimaista nuoria enemmän.

Ympäristösäädökset huolestuttavat

Tulevaisuuden suhteen pitäisi olla positiivinen ja luottavainen, Leiramo sanoo. Häntä kuitenkin huolestuttavat muun muassa kiristyvät ympäristösäädökset.

Sadettamisen takia kaalipeltojen on kannattavaa sijaita vesistön lähellä.

”Miten pahasti rajoitukset tähän kolahtavat?”

Hallitusta Leiramo moittii kaupunkilaisiksi, joilla ei ole käsitystä maaseudun elämästä.

Leiramon poika on kiinnostunut jatkamaan tilaa, mutta epävarma tulevaisuus saattaa muuttaa suunnitelmia.

MAIJA ALA-SIURUA

KIMMO HAIMI

Leiramon tila Askolassa Uudellamaalla tuottaa kaaleja 14 hehtaarilla. Pääkasvi on kukkakaali.

Hinnoitteluun toivotaan malttia

”Nyt tarvitaan hinnoitteluun malttia”, sanoo MTK:n kasvinviljelyasiamies **Mika Virtanen**.

Keräkaalin 20 kilon säkin hinta on nyt noin 50–60 senttiä. Satonäkymien perusteella hintoja ei ole syytä laskea, Virtanen painottaa.

Kaalista on tulevana talvena pula. Sateet ja tulvat ovat tuhonneet paljon kasvustoja, vaikka osalla viljelijöistä kasvustot on hyvässä kunnossa ja niistä korjataan kunnollinen sato.

Keräkaalia viljellään tänä vuonna 10 prosenttia viime vuotta pienemmällä alalla.

”Varastokaalin tilanne näyttää siltä, että kuutioina mitattuna keräkaalia tulee varastoihin noin 30 prosenttia vähemmän kuin viime vuonna.”

Varastokaalien kerät jäävät pieniksi, koska kesä on ollut viileä. Lämpösummaa olisi kaivattu enemmän ja kaivataan edelleen, Virtanen sanoo.

Viime vuonna suuria 4–5 kilon painoisia kaaleja oli liikaa. Näin suuret kerät sopivat huonosti vähittäiskauppaan, mutta hyvin kaalia jalostavalle teollisuudelle.

Tulevana talvena tilanne on päinvastainen. Vähittäiskauppaan näyttäisi riittävän 2–3 kilon painoisia keriä, mutta teollisuuden käyttöön suuria kaaleja ei ole tarpeeksi.

MAIJA ALA-SIURUA

Hybridiruista voi kylvää vielä syyskuussa

Hybridirukiille suositellaan yleensä aikaista kylvöä elokuun puolella. Nyt puinnit ja sitä kautta kylvöt venyvät syyskuulle.

Suomalaisten viljelykokemusten perusteella hybridirukiille suositeltava kylvöajankohta on 25.8.–10.9., Boreal ja KWS kertovat tiedotteessaan.

Boreal on tänä vuonna tuonut Suomeen kahta KWS:n lajiketta, Evoloa ja Brasettoa.

Evolosta on Suomessa usean vuoden kokemukset, ja niiden perusteella kylvö syyskuun alkupuolella 10.9. saakka on lajikkeelle sopiva.

Brasetto on uusi, Evolon tyyppinen lajike. Se on Suomessa ollut Evoloa alttiimpi lumihomeelle, joten reheville kasvustoille suositellaan aina lumihometorjuntaa.

Hybridirukiin sopiva kylvöajankohta riippuu monesta eri tekijästä, Boreal muistuttaa.

Riittävän aikainen kylvö varmistaa, että ruis ehtii kasvaa syksyllä riittävästi ja kehittää vahvat versot ja juuriston ennen talven tuloa.

Liian aikainen kylvö saattaa tuottaa syksyllä turhan rehevän kasvuston, jolloin talvehtiminen voi kärsiä.

Kylvöalustan huolellinen valmistelu on tärkeää, jotta kylvöstä ja kasvustosta tulee tasainen.

Lajikkeella ei Borealin mukaan ole suurta merkitystä hybridirukiin kylvöajankohtaa valittaessa.

Lisää siementä, kun kylvö viivästyy

Hybridiruis kylvetään pienellä siemenmäärällä, sillä se versoo enemmän kuin perinteinen populaatioruis.

Hybridin kylvösiemen myydään yksiköissä (unit). Yksi yksikkö on miljoona itävää siementä.

Kylvöajankohta vaikuttaa käytettävään siemenmäärään. Myös esikasvilla ja kylvööloilla on vaikutusta.

Aikaiseen kylvöön (noin 25.8.) Boreal suosittelee siementä 1,6–1,9 yksikköä/hehtaari.

Keskimääräisen kylvöajan (noin 1.9.) suositus on 2,0–2,2 yksikköä/hehtaari.

Myöhäisen kylvön (10.9. mennessä) suositus on 2,3–2,5 yksikköä/hehtaari.

Suomalaiset suositukset perustuvat täällä tehtyihin kokeisiin ja käytännön viljelykokemuksiin.

Siemenet toimitettu Suomeen

Tänä vuonna KWS:n hybridirukiiden siemenet Suomeen tulivat poikkeuksellisesti uudesta sadosta.

Braseton siemenet ovat tulleet Suomeen aikaisemmin, mutta Evoloa on toimitettu vielä tällä viikolla.

KWS tiedottaa, että Evolon siemenpakkauksissa on lajikenimen sijaan koodi SB4015. Se tarkoittaa Evoloa. Tämä on Tanskan viranomaisten uusi nimeämiskäytäntö hybridilajikkeille, joiden siemen on kahden eri lajikkeen sekoitusta.

SB4015 koodi tarkoittaa siemensekoitusta Evolo 90 prosenttia + Palazzo 10 prosenttia. Evolon siemenen joukkoon on sekoitettu pieni määrä Palazzo-lajiketta pölyttymisen tehostamiseksi.

SATU LEHTONEN

Hybridirukiin viljelyohjeita osoitteessa www.boreal.fi.